

Orientacja nekrofilna w analizie wychowawczej¹

Elżbieta Rogalska

Podstawowym założeniem artykułu jest przedstawienie orientacji nekrofilnej w odniesieniu do wydarzeń z przeszłości, przykładów oraz w odniesieniu do koncepcji Ericha Fromma. Zakładam więc, że artykuł przyczyni się do zrozumienia tytułowego zagadnienia oraz refleksji na temat życia wewnętrznego człowieka.

Erich Fromm był psychoanalitykiem ludzkich zachowań i osobowości. Uważał, że jednej osobie potrzebna jest druga osoba, aby mogło dojść do zaspokojenia potrzeb, wobec tego człowiek zależny jest od drugiego człowieka. Zależności te mają różne oblicza np. bliskość submisyjna czy bliskość całkowitej i najgłębszej zażyłości. Nas, w ramach artykułu, interesuje pierwsza zależność – zależność submisyjna, która nie polega na miłości bez zniewolenia, na poszanowaniu odrębności drugiej osoby, bez władania jej osobą, zakłada autonomiczność dwojga ludzi. Człowiek ma dwie natury, jest albo destruktywnym typem osobowości albo owcą – osobą poddającą się czyimś rozkazom, tzw. ofiarą, która rezygnuje z siebie dla innych.

Znakomitym przykładem tych dwóch rodzajów osobowości jest głośna sprawa Kanibala z Rotenburga. Armin Meiwes – jako wilk-kanibal, oraz Berndan Juergen Brandes jako owca-ofiara. Ofiara odpisała na ogłoszenie wystawione przez kanibala. Ogłoszenie zawierało treści nekrofilne, gdzie kanibal szukał chętnego do oddania swojego ciała na pożarcie. Internetowa znajomość poskutkowała spotkaniem w Rotenbergu, gdzie Meiwes zabił Brandesa, gdy ten jeszcze żył uciął część ciała, usmażył i delektował się nim wraz z ofiarą, następnie spuścił krew, poćwiartował resztę ciała i zjadł. Meiwes w 2004 r. został skazany za zabójstwo na 8lat więzienia, karę zwiększono w 2006 r. do dożywocia za morderstwo. Jest to związane z aspektem prawnym, gdzie kodeks karny przewiduje dwa rodzaje kary w zależności od nazewnictwa: zabójstwo minimum 8 lat, 25 lat lub dożywocie oraz morderstwo 25 lat lub dożywocie, kiedy sąd uzna, że zabójstwo zostało popełnione np. *ze szczególnym okrucieństwem lub w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie*^{2,3}.

¹ B. Śliwerski (2010), *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Kraków, wyd. Impuls.

² Kodeks karny: Art. 148. § 1. Oraz Art. 148. § 2.

³ <http://wiadomosci.wp.pl/kat,1356,title,Kanibal-z-Rotenburga-skazany-na-dozywocie,wid,8302241,wiadomosc.html>

Osoba nastawiona na orientację nekrofilną nie kieruje się empatią, praktycznie nie myśli o innych – chyba, że w kontekście reifikacji. Osoba taka uwielbia mieć władzę, kontrolę, punktualność, administrację innymi, nie znosi życia, niepewności i przyszłości. Władza nad innymi pozwala mu zakamufłować jego własne kompleksy, wówczas czuje się pewnie, ponieważ sądzi, że ma panowanie nad emocjami i umysłem, uważa, że dobrze manipuluje wnętrzem ludzi – nazywanych przez niego przedmiotami.

Wychowanie ma więc niebagatelną rolę, która polega między innymi na tym, aby zauważyć początki orientacji nekrofilnej i eliminować ją w procesie socjalizacji. Jeśli dziecko dusi ślimaka – jest to przejaw omawianej orientacji osobowości człowieka, wówczas wychowawca dostaje sygnał, że powinien zwiększać ilość zajęć poświęconych pro życiu. Dodawać do zabaw elementy uczące dziecko zaufania do innych, zwiększające poczucie bezpieczeństwa, a przede wszystkim dodawać dziecku miłość.

Podsumowując człowiek w biurokratycznym świecie, gdzie liczy się ilość a nie jakość, gubi część czułości, miłości, radości. Mechaniczny tryb życia prowadzący do orientacji nekrofilnej nie sprzyja życiu. Wychowawcy powinni być świadomi roli jaka na nich spoczywa – to oni mogą kształtować w dziecku poczucie miłości, zaufania i bezpieczeństwa. Teoria Ericha Fromma, jak widać w powyższych przykładach, jest nadal aktualna.

Literatura:

Śliwerski B. (2010), *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Kraków, wyd. Impuls.

Kodeks karny

Wiadomości.wp.pl